

Průvodce devítkou

2022 - 2023

www.kampodevitce.cz

Průvodce devítkou 2022-2023

Právě se k vám dostala praktická brožura pro rodiče letošních devátáků i devátáky samotné.

Najdete v ní přehled důležitých informací, které se váží k období deváté třídy a dalšího studijního a profesního směřování po základní škole. Obsahuje harmonogram důležitých termínů, abyste se mohli již nyní zorientovat v tom, co a kdy vás čeká. V neposlední řadě zde najdete odkazy na užitečné webové stránky i rady a doporučení, která se vám mohou hodit. To vše na jednom místě.

PROSÍM POZOR!

Brožura byla napsána v létě 2022 a obsahuje základní a obecně platné informace. Zkušenosti z roku 2020 ale ukázaly, že Covid-19 situaci hodně ovlivňoval a měnily se termíny i podmínky přijímacího řízení, tedy nevyklučuji, že se některé informace mohou v průběhu roku měnit.

Aktuální info budu (stejně jako v minulých letech) formou newsletterů zasílat 2 x měsíčně od října až do přijímacích zkoušek všem zájemcům. Stačí se zaregistrovat zde <https://kampodevitce.cz/newslettery-registrace/> Můžete samozřejmě také sami aktivně sledovat web kampodevitce.cz nebo stejnojmennou FB stránku.

OBSAH

Kdo jsem a proč průvodce vznikl ...	3
Co vše vás v devítce čeká - přehled	6
Harmonogram – tabulka důležitých termínů	10
Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností	12
Kde získat informace – kam se obrátit	15
Kdy a jak podat přihlášku	20
Specifika přijímaček na Gymnázia se sportovní přípravou	21
Umělecké školy s talentovou zkouškou	22
Školy s jednotnou přijímací zkouškou	24
Příprava na jednotnou přijímací zkoušku	25
Tři rady, jak zvládnout devítku v klidu	27
Další informace, pomoc a podpora v průběhu roku	29
Chcete být v pohodě a nic neprošvihnout?	29
Ať se vám daří – rozloučení	30

Kdo jsem a proč průvodce vznikl...

Jmenuji se Pavla Lopatková a jsem, kromě jiného, máma dvou dětí (dnes již studentů), se kterými jsem v letech 2017 a 2019 jako rodič absolvovala období, které nyní čeká i vás. Myslím tím devátý rok školní docházky a v něm proces rozhodování.

Kam vůbec po devítce dál pokračovat? Jaký směr si vybrat? A pro jakou konkrétní školu či obor se rozhodnout, aby to byla ta správná volba? Kdy a jak podat přihlášku? A jak se dobře připravit na přijímací zkoušky? To jsou otázky, na které většina rodičů a deváťáků hledá odpověď. Hledala jsem i já se svými dětmi.

Samozřejmě, že jsme hodně informací dostali na jejich domovské základní škole - a velké díky za ně. To nám hodně pomohlo. K těmto informacím jsem ale získala ještě mnoho dalších. Částečně díky tomu, že jsme s dětmi potřebovali a vyhledávali si informace o konkrétních školách.

Z velké části proto, že jsem v té době studovala na VŠ obor poradenství ve vzdělávání. Součástí studia byly i předměty řízení vzdělávání a poradenství, evaluace vzdělávání, kariérové poradenství či psychologie výchovy a vzdělávání. V nich jsem se postupně dozvíдалa, jak systém poradenství při výběru střední školy vypadá.

Například to, že testy pro výběr povolání lze absolvovat nejen za peníze v nějaké profesionální agentuře, případně zdarma v přetížených pedagogicko-psychologických poradnách, ale také v Poradenských a informačních střediscích ÚP. Také zdarma 😊.

Já jsem v roce 2019 úspěšně dokončila studium, moji (tehdy) deváťáci se dostali na své vybrané školy - a tím to mohlo všechno spokojeně skončit.

Jenže mi přišlo škoda, nechat si všechny svoje zkušenosti i získané informace pro sebe. Navíc když jsem byla přesvědčená, že mohou usnadnit život těm, kdo mají „devítku“ a rozhodování teprve před sebou.

Proto jsem vše, co považuji za důležité a užitečné, dala dohromady a v létě 2020 vznikla první brožura pro rodiče deváťáků. Nazvala jsem ji **Průvodce KAM po devítce 2020-2021 a během roku si ji z internetu stáhlo skoro 6 tisíc lidí**. Tím se mi potvrdilo moje přesvědčení, že o informace, týkající se „devítky“, je zájem. Proto jsem o rok později informace aktualizovala a vznikl **"Průvodce devítkou 2021-2022"**.

A vy nyní čtete už třetí verzi průvodce, tentokrát pro rok 2022-2023.

Na internetu určitě najdete i jiné přehledy toho, co vše vás v deváté třídě čeká nebo jak při výběru povolání a školy postupovat.

Chtěla jsem ale, aby tento byl jiný tím, že je psaný trochu osobněji – díky mým vlastním zkušenostem rodiče a směrem k vám, dalším rodičům (i deváťákům).

A jak už jsem psala, pokud chcete pravidelně dostávat další aktuální informace k dění v průběhu devítky, pak můžeme zůstat v kontaktu i v průběhu školního roku, a to díky newsletterům (více podrobností na str. 29).

Nyní už tedy víte, kdo jsem a proč tento 30ti stránkový průvodce vznikl. Věřím, že v něm najdete hodně užitečných informací, rad i odkazů a díky nim budete během devítky i při výběru toho, KAM po devítce, klidnější a v rozhodování jistější.

Přeji vám všem úspěšné zvládnutí devítky!

Pavla Lopatková
pruvodce@kampodevitce.cz

Co vše vás v devítce čeká - přehled

Úplně na začátek vám předkládám přehled toho, na co během devítky pravděpodobně narazíte (možná ne na všechno, ale na většinu skoro určitě ano) nebo už jste možná narazili.

Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností

Rozhodování kam po devítce dál se vlastně skládá ze dvou částí. Nejprve byste si měli určit směr - je potřeba vůbec vědět, jakým směrem se chce deváťák vydat. Co ho zajímá, ve kterých oblastech je silný a pro co má vlohy i kde se mu třeba naopak tolik nedaří. Budete vybírat studium zakončené maturitou anebo spíš výučním listem? Anebo pomýšlíte na některou z uměleckých škol, kam je třeba složit talentové zkoušky?

Až budete mít jasno v otázce směru či oboru, pak se budete nejspíš rozhodovat pro konkrétní školy – obzvláště v případě, že pro daný směr se nabízí více možností (například v oblasti gymnázií, obchodních akademií, průmyslovek, ale i dalších).

Více k rozhodování a rozmýšlení na str. 12

Kde získat informace - kam se obrátit

Pro své rozhodování budete (rodiče i vaši deváťáci) potřebovat celkem dost informací. Některé dostanete na své domovské základní škole, kde by vám měl pomoci především výchovný poradce. Hodně informací získáte i na specializovaných webech (mnohé z nich zde uvedu).

Pokud potřebujete informace a pomoc s výběrem deváťákovy „směřování“, pak je možné zkusit například osobností testy, které by vám měli zdarma nabídnout v pedagogicko-psychologické poradně nebo v Informačním a poradenském středisku na Úřadu práce.

Pro získání informací o jednotlivých školách určitě doporučuji navštívit dny otevřených dveří - pokud to bude možné. Za běžné situace je většina škol pořádá (dokonce v několika termínech) od října do konce ledna. Můžete také navštívit veletrhy a přehlídky středních škol. Pokud už se budete zajímat o konkrétní školu, tak důkladně prohlédněte její web a nebo si vyhledejte zprávy České školní inspekce.

Co je k nezaplacení, a co na internetu nenajdete, jsou osobní zkušenosti a názory. Myslím tím od lidí, které opravdu osobně znáte a důvěřujete jim. Samozřejmě je pravděpodobné, že má-li škola přehledné webové stránky s dostatkem informací, zajímavou prezentaci na burze či veletrhu škol a při dni otevřených dveří se vám ve škole věnují učitelé i tamní studenti, pak to bude asi dobrá volba. Ale osobní reference někoho, kdo školu osobně zná, je opravdu nenahraditelná.

Více k získávání informací na str. 15

Kdy a jak podat přihlášky

Přihlášky na školy s talentovou zkouškou musíte odevzdat už do konce listopadu. Pokud se hlásíte na školu bez talentové zkoušky, pak do konce února.

Některé základní školy vychází rodičům svých žáků vstříc a dodají jim přihlášky již předvyplněné osobními údaji žáka z jejich školní matriky, v některých případech si i toto zajišťují rodiče sami.

V každém případě je na rodičích, aby správně vyplnili obory škol, na které se žák hlásí, a poté je na vybranou školu včas doručili.

Více k podání přihlášek na str. 20

Příprava na jednotnou přijímací zkoušku

Přípravě na jednotné přijímací zkoušky se v průběhu devítky v určité míře věnují učitelé asi na všech základních školách. Zeptejte se na své domovské škole, jak taková příprava vypadá právě u vás.

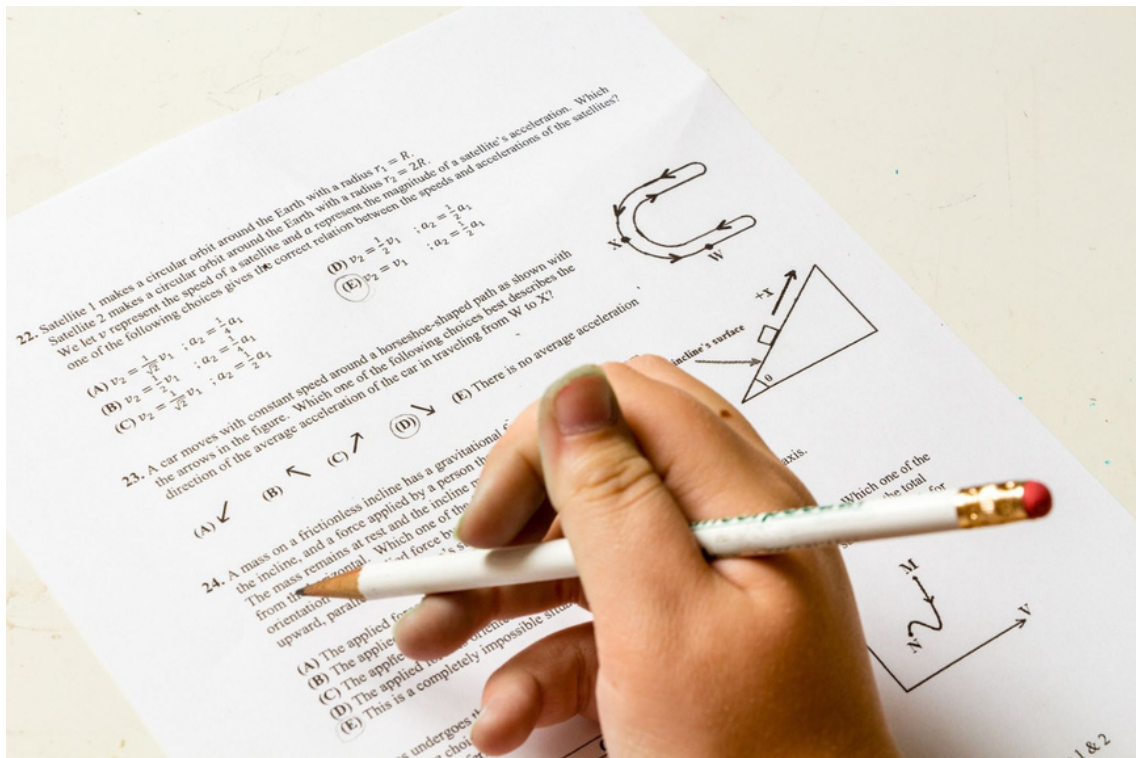
Mohou to být speciální domácí úkoly, procházení zadání zkoušek z minulých let, cvičné „písemky“ simulující průběh zkoušek, nabídka cvičných hodin pro zájemce mimo vyučování a další. Spolu se svým deváťákem posuďte, zda je tato příprava dostačující nebo zda věnujete čas, energii případně i finance ještě dalším možnostem.

Tou asi nejčastěji využívanou možností je procházení cvičných testů, které se dají stáhnout zdarma na internetu.

Můžete využít i možnost soukromých hodin (nerada bych to označovala za doučování - většinou je to opravdu cílené procvičování toho, co se dá u přijímaček očekávat), přípravných kurzů naživo nebo on-line, „přijímaček na nečisto“ a nebo jakoukoli kombinaci výše zmíněného.

Pro komplexní přípravu mohu doporučit osobně prověřenou společnost To dáš! <https://www.to-das.cz/>, která poskytuje nejen opravdu kvalitní služby, ale zároveň zde narazíte na tým přátelských a vstřícných profesionálů.

Více k přípravě na přijímačky na str. 25

HARMONOGRAM - tabulka důležitých termínů

do 31. října	Ředitelé příslušných škol vyhlásí 1. kolo do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.
do 30. listopadu	Uchazeči odevzdají přihlášky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.
první polovina ledna	Talentové zkoušky do oboru vzdělání s talentovou zkouškou mimo Gymnázíí se sportovní přípravou.
od zač. ledna až do půlky února	Talentové zkoušky do oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou (viz níže).
druhá polovina ledna	Talentové zkoušky v konzervatořích.
do 31. ledna	Ředitelé příslušných škol vyhlásí 1. kolo do oborů vzdělání bez talentové zkoušky.
do 1. března	Odevzdání přihlášky ke vzdělávání na střední školy do oborů bez talentové zkoušky.
13. a 14. dubna	1. a 2. řádný termín centrálně zadávaných testů jednotné zkoušky pro čtyřleté obory vzdělání.
10. a 11. května	1. a 2. náhradní termín jednotné zkoušky – všechny obory vzdělání.

Více podrobností získáte na stránkách MŠMT <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Doplňující informace k tabulce důležitých termínů

Jednotná přijímací zkouška se nekoná při přijímacím řízení do oborů vzdělání se závěrečnou zkouškou, do oborů vzdělání s výučním listem, do oborů zkráceného studia a do oborů vzdělání středních škol skupiny 82 Umění a užité umění. Možnost konání školní přijímací zkoušky tím není dotčena, kromě oborů vzdělání v konzervatoři.

V případě oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou se talentová zkouška koná v pracovních dnech v lednu a únoru, tento obor však koná i jednotnou přijímací zkoušku v řádných termínech vypsanych MŠMT.

Podrobnější informace o přijímacím řízení na střední školy naleznete zde <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností

Někteří deváťáci přesně ví, jaké je jejich budoucí „povolání snů“. Jim i jejich rodičům moc blahopřeji, protože už mají odpověď na velmi důležitou otázku a mohou se začít rovnou zabývat praktickým výběrem konkrétní školy.

Většina deváťáků (a tím pádem i jejich rodičů) si ale v září ještě není vůbec jistá, kterým směrem se po základní škole chtějí vydat. Pokud patříte do této skupiny a potřebujete informace a pomoc s výběrem deváťákovy „směřování“, pak byste ty základní informace, pomoc a podporu měli v první řadě dostat na svojí základní škole od **výchovného poradce a třídního učitele**.

Poradenské služby ve škole zajišťuje zpravidla výchovný poradce ve spolupráci se školním metodikem prevence a třídními učiteli. Poskytování poradenských služeb ve škole může být dále rozšířeno o činnost školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa.

Pokud nevíte, kde při svém rozhodování začít, můžete zkusit například **osobností testy** nebo **poradenské služby**. Obojí by vám měli zdarma nabídnout v **pedagogicko-psychologické poradně** a částečně také v **Informačním a poradenském středisku Úřadu práce**.

Více na str.15.

Existují i specializované **agentury či poradci**, kteří se vám budou také individuálně a důkladně věnovat a **testy a poradenské pohovory** s vámi udělají. Zde ale počítejte s tím, že se jedná o služby placené.

Katalog kariérových poradců najdete například zde <https://www.job-hub.cz/> , ale na internetu určitě naleznete množství dalších.

Poradenské služby, pokud je vede zkušený a šikovný profesionál, vám mohou velmi pomoci, protože opravdu dokáží odhalit žákův potenciál a jeho dovednosti či možnosti.

Pokud se týká testů, tady je podle mého dobře si uvědomit, že mohou být nápomocné, ale ne neomylné. Ať už je test jakkoli dobře propracovaný, vždy se může stát, že jeho výsledek bude nějak ovlivněn a zkreslen – třeba jen žakovou momentální náladou či indispozicí.

Pro ty deváťáky, kteří mají chuť se pustit do samostatného objevování toho, co by je v životě mohlo nejen žít ale i bavit, jsem sestavila příručku **Rozhoduji se, co chci v životě dělat**. Více info zde <https://kampodevitce.cz/prirucka-rozhoduji-se/>

Další možností je přijít své přemýšlení nastartovat do skupiny dalších vrstevníků na jednodenní kurz "**Co chci v životě dělat?**". Kurzy probíhají v Praze o vybraných víkendech, více se dozvíte zde <https://kampodevitce.cz/celodenni-kurz/>

Někdy ale stačí si jen společně s deváťákem sednout (případně požádat o pomoc třídního učitele, který by měl žáka dobře znát), a probrat jeho silné a slabé stránky, sepsat si zájmy, možnosti... A nějaká konkrétnější podoba se přeci jen objeví.

Můžete také vyzkoušet variantu **rozhovoru ve skupině se známými, kteří jsou nebo nedávno byli ve stejné situaci** – řešili výběr toho, kam po devítce 😊.

Případně **povídání s kamarády či v širším rodinném kruhu** o tom, kdo jaké zaměstnání vykonává, jaké v něm vidí přednosti a výhody - dobrá finanční odměna, časová nezávislost či flexibilita, možnost pracovat a rozhodovat samostatně, nízká míra zodpovědnosti, „čistá hlava“, možnost napracovat si hodiny a vybrat si pak delší volno...

Nebo v čem je naopak jejich zaměstnání obtížné a limitující - práce na směny, přesčasy, stres, fyzická náročnost, rizikové pracovní prostředí, časté cestování, nutnost neustále se vzdělávat, velká zodpovědnost...

Takový rozhovor může devátákovi přiblížit hodně osobních zkušeností a postřehů přímo z praxe, navíc z důvěryhodných zdrojů a od lidí, které dobře zná a důvěřuje jim. Dá mu šanci si uvědomit, zda je pro něj důležité mít spíš „pohodu“ a práci dělat pro radost anebo zda je typ člověka, kterého láká kariéra, vysoká zodpovědnost či vysoké nároky na jeho vlastní osobu. ´

Každý to má pochopitelně jinak. Někdo vnímá práci učitele jako velmi zodpovědnou i náročnou a přitom nezajímavou a možná ne dostatečně dobře finančně ohodnocenou. Pro jiného naopak představuje práce učitele povolání prestižní, zajímavé a pohodové, které nabízí velký prostor pro vlastní kreativitu či seberozvoj a to ještě za zajímavou finanční odměnu a s možností mít prázdniny 😊.

Věřím, že je dobré devátáka podpořit v jeho rozhodování, být mu k dispozici, pokud se chce poradit nebo sdílet svoje názory či obavy a určitě mu sdělit svůj názor na jeho volbu.

Na druhou stranu jsem přesvědčená, že není dobré vnucovat mu svoje představy o tom, co pro něj je ta „správná volba“, promítat si do něj své vlastní ambice nebo nesplněné sny, případně touhu po udržení rodinné tradice.

Kde získat informace, kam se obrátit

Pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) jsou jedním z míst, kam se můžete obrátit. Hlavní součástí činnosti PPP je přímá práce s dětmi a žáky škol a školských zařízení ve věku od 3 let do ukončení středního, resp. vyššího odborného vzdělání a s jejich rodiči, a to zejména formou individuální péče, ale i formou skupinové práce. A nabízí mimo jiné i kariérové poradenství, tedy pomoc s výběrem povolání či střední školy.

Své služby poskytují na žádost dětí, žáků, studentů, jejich zákonných zástupců nebo škol a školských zařízení a to bezplatně. Nevýhodou může být jejich velká přetíženost, což se často promítá do dlouhé čekací doby na získání termínu schůzky.

Seznam Pedagogicko-psychologických poraden je ve formátu pdf ke stažení na stránkách MŠMT nebo na interaktivním odkazu na webu Národního ústavu pro vzdělávání. Odkaz zde

<http://www.nuv.cz/t/pedagogicko-psychologicke-poradenstvi/skolska-poradenska-zarizeni>

Informační a poradenská střediska Úřadu práce

Informační a poradenská střediska Úřadu práce (IPS ÚP) jsou dalším místem, kde by měli deváťákům a jejich rodičům pomoci při volbě budoucího povolání. Můžete tu dostat informace o všech SŠ včetně studijních a učebních oborů v regionu i v celé ČR. Sdělí vám, jaké jsou nároky a požadavky na jednotlivá povolání i jaké jsou možnosti uplatnění absolventů konkrétních oborů v praxi (zároveň mají přehled o situaci na trhu práce ve vašem regionu i v celé ČR).

IPS ÚP také pořádají besedy pro žáky ZŠ k volbě prvního povolání. Máte-li o takovou besedu zájem, obraťte se na výchovného poradce či třídního učitele a zjistěte, zda je možné ji pro vaše deváťáky zorganizovat.

Všechny služby poskytované Úřadem práce ČR jsou bezplatné.

Více informací a seznam IPS ÚP ČR najdete zde

<https://www.uradprace.cz/web/cz/informacni-a-poradenska-strediska-uradu-prace-cr>

Dny otevřených dveří a školní weby

Termíny dní otevřených dveří (DOD) zveřejňují školy na svých webových stránkách většinou hned v září, a většinou také nabízí alespoň dva různé termíny. To aby daly příležitost i těm, kteří se jdou podívat na více škol a termín DOD by se zrovna kryl s termínem i na druhé škole.

Zkontrolujte si tedy včas stránky svých vybraných škol a zajděte se na DOD podívat. **Určitě doporučuji navštívit víc než jen jednu školu, abyste měli srovnání.**

Loni byly klasické DOD (díky epidemické situaci) skoro bez výjimky zrušené a konaly se jen online formou, Věřím ale, že letos už se vše co nejvíce přiblíží normálu a tyto dny opět proběhnou naživo.

Ideální je, pokud máte možnost podívat se v rámci DOD i do vyučování a vidět část výuky na vlastní oči. Určitě využijte možnost zeptat se přímo studentů, kteří na škole studují, a které během DOD potkáte. Ptejte se na vše, co vás zajímá – ať už se to týká přímo výuky, názorů na učitele, materiálního zázemí školy nebo zvláštností, kterých si studenti na škole cení především.

Ale zeptejte se klidně i na to, jak se vaří ve školní jídelně, jaké mimoškolní aktivity zde nabízí, proč by si studium na této škole vybrali (anebo nevybrali) znovu...

Předtím, než se na DOD vydáte, projděte si také důkladně webové stránky dané školy. Už to, jak web vypadá a co vše se tu dozvíte, vám může dost napovědět o kvalitě školy. Navíc vás při prohlížení možná napadne řada otázek, nebo naopak zjistíte, že vám některé informace na stránkách úplně chybí. Sepište si je, ať na nic nezapomenete a na dni otevřených dveří se na vše doptejte.

Přehledný seznam všeho důležitého, co se DOD týká, jsem sepsala do brožurky **Den otevřených dveří - jak ho využít na maximum**. Za cenu nižší než jedna káva v kavárně si ho můžete stáhnout zde <https://kampodevitce.cz/prodejni-str-den-otevrenych-dveri/>

Prezentační výstavy a veletrhy středních škol

Burzy, výstavy, veletrhy středních škol... Jedná se o akce, kde se školy svými prezentacemi snaží „naživo“ představit veřejnosti a především zájemcům o studium na nich. Jednou z nejznámějších a patrně největší akcí je Schola Pragensis konaná v listopadu v Praze. Prezentační výstavy ale najdete ve všech krajích republiky.

Stejně jako dny otevřených dveří, byla loni zrušena i naprostá většina těchto výstav a veletrhů a konaly se jen "online". Jsem sama zvědavá, nakolik u této formy organizátoři zůstanou a kolik akcí se (bude-li to dle epidemické situace možné) vrátí zpět ke klasické prezentaci naživo.

Přehled termínů konání těchto akcí v celé ČR by měl být od září zde <https://www.stredniskoly.cz/burzy-skol.html>, budu o nich ale také průběžně informovat v newsletterech.

Osobní reference

Informace od lidí, které opravdu osobně znáte a důvěřujete jim, jsou velmi cenné. Zkuste se tedy zeptat mezi kamarády či známými, zda neznají někoho, kdo na vámi vybrané škole studuje nebo nedávno studoval, učí nebo učil, pracuje nebo je se školou jinak osobně propojený. Zvýšíte tím jistotu, že to, jak se škola prezentuje, není nějak záměrně upravená informace.

Osobně znám případ Evy, která zvažovala, na kterou školu podat přihlášku pro obor módního návrhářství. V rámci „dne otevřených dveří“ navštívila Eva několik různých škol a na jedné z nich ji zaujala možnost absolvovat část studia v Paříži – tedy tak to alespoň prezentoval jeden ze zástupců školy.

O něco později se Eva setkala se Zuzkou (na kterou získala kontakt od kamarádů své tety). Zuzka studovala na této škole druhým rokem a když se jí Eva ptala na její názory a zkušenosti se školou, zeptala se jí i na podrobnosti studia v zahraničí. Odpovědí jí bylo, že o takové možnosti Zuzka vůbec neví, a že ani neví o nikom ze školy, kdo by na studia do zahraničí vyjel.

Doporučuji vám tedy i v rámci dne otevřených dveří se hned ptát na konkrétní věci, které vás zajímají - v tomto případě například na to, kolik studentů ročně tuto možnost využije (nebo kolik jich už v zahraničí bylo a jaké s tím jsou zkušenosti). Pokud by se takto zeptala i Eva, nejspíš by se dozvěděla, že se jedná o možnost, o které škola v tuto chvíli zatím jen uvažuje, a že dosud nikdo v zahraničí nebyl ...

Kdy a jak podat přihlášku

Termín podání přihlášek na obory vzdělání s talentovou zkouškou (umělecké obory, konzervatoře a gymnázia se sportovní přípravou) je v letošním roce nejpozději do 30. 11. 2022.

Termín podání přihlášek na obory vzdělání bez talentové zkoušky je nejpozději do 1. 3. 2023.

Podrobněji o termínech a podmínkách podání přihlášek na webu MŠMT <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Žák si v prvním kole může podat dvě přihlášky (na dvě střední školy nebo dva různé studijní obory). Do tiskopisů přihlášky pak vyplní obě zvolené školy/obory (na obě přihlášky ve stejném pořadí, případně může přihlášku před orazítkováním a podepsáním zkopírovat).

Přihlášku lze doručit osobně nebo poslat doporučeným dopisem na vámi zvolenou školu. Pozor, platná přihláška musí obsahovat podpis žáka, podpis zákonného zástupce a vaší základní školou potvrzený výpis známek z vysvědčení.

Některé obory požadují potvrzení zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání – potvrzuje ji lékař přímo na 1. straně přihlášky. Tiskopis přihlášky obdržíte ve své škole nebo ho lze stáhnout na stránkách MŠMT. Zatím ale přihlášky nelze podat online.

Kódy oboru, na který si váš deváťák podává přihlášku najdete například v atlasu školství zde <https://www.atlasskolstvi.cz>

Informace k podávání přihlášek (a též o přijímacím řízení) zde http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf a tiskopisy přihlášek jsou ke stažení zde <https://prijmacky.ceremat.cz/menu/jednotna-prijimaci-zkouska/prihlasky-na-ss/tiskopisy-prihlasek-na-ss>

V případě nepřijetí na školu v prvním kole je možné podat si přihlášky i v kole druhém. Zde už počet přihlášek omezený není. Na druhou stranu loni byl opravdu velký převis poptávky po SŠ v Praze a okolí a v 2. kole byla šance na přijetí mizivá a letos to bude dost podobné - tématu se určitě budu věnovat v newsletterech i na webu kampodevitce.cz

Specifika přijímaček na gymnázia se sportovní přípravou

Přihlášky do oboru Gymnázium se sportovní přípravou jsou specifický případ. Pro tento obor je v rámci RVP stanovena talentová zkouška, přesto se v rámci přijímacího řízení koná i jednotná přijímací zkouška z ČJ a M. Uchazeči o tento obor tedy podávají přihlášku (nebo dvě přihlášky, hlásí-li se do tohoto oboru na dvě školy) do 30. listopadu a posléze mohou podat až dvě další přihlášky na obory bez talentové zkoušky do 1. března (info se vztahuje k roku 2022/2023) .

Další a podrobnější informace získáte například zde

https://prijmacky.ceremat.cz/files/files/dokumenty/jednotna-prijimaci-zkouska/Informace_GSP_2017_2018.pdf

Umělecké školy s talentovou zkouškou

Umělecké školy jsou kategorie tak trochu sama pro sebe, protože mají oproti ostatním školám hned několik specifíků.

Tím asi nejzásadnějším je, že se na ně nedělají „klasické přijímačky“ z češtiny a matematiky – to bývá často lákadlem pro ty, kdo třeba s matematikou nejsou moc kamarádi. Zato je potřeba se dobře připravit na talentové zkoušky – a tady občas dochází k nemilému překvapení rodičů i devátáků, pokud se o uměleckou školu začnou zajímat až v devítce.

Přihlášky na tyto školy se musí podat **již do konce listopadu**, je tedy méně šancí zajít se před podáním přihlášky podívat na dny otevřených dveří a pak si vše promyslet. Zároveň je i méně času na přípravu k talentovým zkouškám – ty probíhají **na začátku ledna**. Zájemcům o tyto školy se tedy doporučuje navštívit dny otevřených dveří už když je žák v osmičce, a stejně tak i začít s přípravou na talentovky. Pokud jste to tehdy v osmičce ještě nevěděli nebo jste to zkrátka nestihli, nevěšťte hlavu. Neznamená to, že to nezvládnete – jen to budete mít asi trochu náročnější.

Co nejdříve si zjistěte, kdy vámi vybrané školy pořádají dny otevřených dveří a zajděte se tam podívat. Na stránkách školy (nebo telefonicky) si také co nejdříve ověřte, jak probíhají talentové zkoušky, jak je potřeba se na ně připravit, zda je např. nutné k nim přinést vlastní „portfolio“ nebo jinou prezentaci vlastních prací apod.

Některé školy nabízejí přípravné kurzy k talentové zkoušce. Je určitě výhodou, pokud takový kurz na škole absolvujete – navážete osobní kontakt s některými učiteli a budete mít informace tak říkajíc z první ruky.

Ředitel školy určí (v rámci stanoveného období pro zkoušky do oborů s talentovou zkouškou) dva volitelné termíny pro vykonání talentové zkoušky. Žák si vybere jeden z nich.

Výhodou je, že se žák může hlásit jak na 2 umělecké školy, tak i na další 2 „klasické“ školy. V lednu absolvuje talentovky, a pokud se dostane, tak má vyhráno. Pokud se nedostane, pak dělá normální přijímačky v řádném termínu, jako většina ostatních spolužáků.

Pozor - i zde některé obory požadují potvrzení zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání – potvrzuje ji lékař na 1. straně přihlášky.

Více informací můžete hledat zde

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Informace o přijímacím řízení (a též o podávání přihlášek) zde

http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf

Školy s jednotnou přijímací zkouškou

Většina deváťáků se hlásí na střední školy, na které je potřeba udělat **jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky** a to v jednotných termínech vypsanych MŠMT. **1. a 2. řádný termín jsou stanoveny na 13. a 14. dubna 2023. Náhradní termíny jsou pak 10. a 11. května 2023.**

Jednotná přijímací zkouška na SŠ se skládá z českého jazyka a matematiky. Její výsledek se na celkovém hodnocení přijímacího řízení podílí minimálně 60%.

Výhodou jednotných přijímacích zkoušek je, že pokud si žák podá dvě přihlášky, (což dělají téměř všichni), vykoná přijímací zkoušku na obou školách ve dvou různých termínech. Vždy se mu pak započítá ten lepší výsledek z každého předmětu.

Informace o jednotných přijímacích zkouškách i zadání z minulých let najdete na stránkách CERMATu zde

<https://prijimacky.ceremat.cz/menu/jednotna-prijimaci-zkouska>

<https://prijimacky.ceremat.cz/> , další info můžete hledat i zde

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Informace o přijímacím řízení (a též o podávání přihlášek) zde

http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf a <https://prijimacky.ceremat.cz/menu/jednotna-prijimaci-zkouska>

Školní přijímací zkouška

Některé školy pořádají navíc k jednotné přijímací zkoušce i svoji vlastní školní zkoušku (například z cizího jazyka), která může mít velmi různorodou podobu - přesné požadavky na školní přijímací zkoušky proto hledejte na webu příslušné školy.

Příprava na jednotnou přijímací zkoušku

Přípravě na jednotné přijímací zkoušky se nějakou formou věnují snad všechny základní školy. Přesto má většina rodičů dojem, že je vhodné tuto školní přípravu podpořit ještě nějak jinak.

Nejsnadnější, nejlevnější a tím pádem nejspíš i nejvyužívanější formou jsou úlohy a cvičné testy, které se dají stáhnout zdarma na internetu.

Další možností je pořídit si některou z knih s testovými úlohami – lze koupit nové a nebo získat od některého ze starších kamarádů a sourozenců (pokud výsledky nepsali přímo do nich). V obchodech jich je dostatek – některé školy s nimi dokonce pracují právě v rámci školní přípravy ke zkouškám.

Můžete využít i možnost soukromých hodin s lektorem nebo třeba se studentem ze SŠ či VŠ. V nabídce je také množství přípravných kurzů k přijímacím zkouškám. Stačí zadat do vyhledávače například přípravné kurzy na SŠ a objevíte celou řadu odkazů a placených kurzů, jak on-line, tak i docházkových (loni probíhaly v podstatě jen online).

Nabídka těchto služeb je opravdu široká. Já z osobní zkušenosti mohu s klidným svědomím doporučit společnost **To dáš**, která své služby dělá nejen na skvělé profesionální úrovni, ale také s velmi vstřícným a milým přístupem. Navíc poskytuje velkou podporu nejen žákům, ale i rodičům.

To dáš pořádají prezenční kurzy v Praze, loni se ale díky pandemii přizpůsobili situaci a přípravu na přijímačky poskytovali i formou online kurzů, takže nyní působí v rámci celé republiky. Více informací získáte zde <https://www.to-das.cz/>

O jejich přístupu se můžete sami přesvědčit na některé z bezplatných interaktivních přednášek pro rodiče, kde budete mít možnost se zeptat na vše, co vás ohledně přijímacích zkoušek zajímá. Více info zde <https://www.to-das.cz/prednasky-pro-rodice-zdarma/>

Ať už nakonec zvolíte jakoukoli formu přípravy, tak jednoznačně doporučuji, abyste svému deváťákovi dopřáli možnost **vyzkoušet si „přijímačky nanečisto“**. Jedná se o službu placenou, ale podle mého názoru se opravdu vyplatí to alespoň jednou vyzkoušet.

Dáte tím deváťákovi možnost si aspoň částečně zažít situaci podobnou té, jaká ho čeká u přijímaček „ostrých“. Přejde do nového a většinou zcela neznámého prostředí. Spolu s ním je tam ve stejné situaci i spousta dalších vrstevníků, které nezná. Testy samotné by měly opravdu simulovat situaci (pro některé stresovou) tak, jak probíhají reálné přijímací zkoušky – přísné dodržování pravidel, jasně stanovený čas, korektní leč striktní dozor pedagoga...

Tři rady, jak zvládnout devítku v klidu

Věřím že všem, kdo chtějí devítku zvládnou v klidu a bez zbytečných stresů, se budou hodit následující rady a doporučení.

1) Dělejte věci včas a neodkládejte je – ať už jde o výběr profesního zaměření, vhodného oboru, návštěvy dní otevřených dveří nebo přípravy na přijímačky.

S výběrem profesního zaměření a školy začněte už od září (pokud ještě nevíte, v jaké oblasti nebo oboru byste v budoucnu chtěli pracovat). Doporučuji devátákům udělat si seznam svých zájmů, silných stránek i dovedností a mluvit o něm se svými blízkými – co je reálné, co je vhodné zrovna pro ně, jaká je perspektiva tohoto oboru... Pokud budete potřebovat podporu, zkuste použít příručku „Rozhoduji se co chci v životě dělat“ nebo kurz „Co chci v životě dělat?“, poradte se s výchovným či kariérovým poradcem u vás ve škole nebo vyhledejte profi poradce.

O svém profesním zaměření by měli mít žáci jasno kolem Vánoc nebo nejpozději v lednu, aby pak včas stihli i výběr vhodné školy a návštěvy dní otevřených dveří na těch vybraných, a následně pak do konce února v klidu vyplnili přihlášku.

2) Nepodceňujte přípravu na přijímačky.

Určitě doporučuji už září vyzkoušet několik testů, které byly u přijímaček v minulých letech, ať mají devátáci představu o tom, co je u přijímaček čeká i o tom, jak dobře takový test zvládnou. Podle výsledku se pak rozhodněte, jak moc intenzivně se na přijímačky musí žák připravovat a

a podle toho si případně vyberte vhodný druh přípravy (cvičné testy, učení s kamarády, soukromé konzultační lekce, přípravný kurz...).

Ideální je se systematickou přípravou začít už v říjnu či listopadu. Dá vám to víc času a prostoru na procvičování, a taky vám to nejspíš ušetří zbytečný stres v březnu či dubnu, kdy jde příprava do finále, nervy pracují, ale čas se neúprosně krátí.

3) Včas se ptejte výchovného poradce na vaší škole na vše, co vás zajímá a co potřebujete vědět, ať máte včas dostatek informací a tím i jistotu a klid, že nic nezmeškáte a nebudete řešit na poslední chvíli. V případě, že dostanete odpovědi včas a v potřebném rozsahu, tak máte o starost míň. Stejně tak v případě, že vaše škola patří k těm, které žákům předvyplní přihlášky na školy, kam se budete hlásit.

Pokud budete mít pocit, že informací nemáte dostatek, anebo že se k vám nedostávají včas, pak věřím, že vám pomohou moje newslettery <https://kampodevitce.cz/newslettery-registrace-2022-2023/>, případně bezplatná přednáška pro rodiče od To dáš! zde <https://www.to-das.cz/prednasky-pro-rodice-zdarma/>

Další informace a podpora v průběhu roku

Informací, postřehů, zkušeností i zdrojů je samozřejmě ještě hodně. Chtěla jsem vám ale v první řadě pomoci a život ulehčit, a ne vás zahltit. Navíc si myslím, že se málokomu chce studovat a pročítat stostránkový materiál. Proto jsem do PRŮVODCE dala opravdu jen to nejzásadnější a důležité k tomu, abyste se v celém průběhu devítky rychle zorientovali a věděli, co je před vámi, případně kam se obrátit.

Pokud byste v procesu „kam po devítce“ měli rádi nějakou oporu a chtěli dostávat další informace, můžete se přihlásit k odběru novinek (newsletterů) zde <https://www.kampodevitce.cz/>

Newslettery plánuji posílat v intervalu cca 14 dní od začátku října.

Chcete být v pohodě a nic neprošvihnout ?

Úplně nově mám letos nabídku pro všechny (rodiče i devátáky), kdo chtějí devítku projít v pohodě a s jistotou. Jedná se o balíček služeb, který jsem nazvala „**Devítka v poho**“, a který zahrnuje:

1) Na začátku každého měsíce speciální e-mail se souhrnnými informacemi o tom, co vše je v daném období potřeba řešit, takže budete mít jistotu, že nic zásadního „neprošvihnete“. Dozvíte se také, jak zjistit profesní a studijní předpoklady žáků, na co si dát pozor v přípravě na přijímačky, kde vyzkoušet profesní testy a mnoho dalšího.

2) Sadu 3 publikací (v hodnotě 415,- Kč) pro snazší výběr profesního zaměření i vhodného oboru a SŠ včetně brožurky, jak se správně připravit na dny otevřených dveří.

3) Mimořádnou 20% slevu na přípravu na přijímačky a všechny služby od společnosti To dáš!

4) Možnost e-mailové konzultace (zodpovězení vašeho dotazu) na témata související s výběrem SŠ, přípravy na přijímačky, procesem podávání přihlášek apod.

Cena tohoto balíčku celoroční podpory je 550 Kč a věřím, že za klid a za to, aby byla vaše „Devítka v poho“ to stojí. Pro více informací a objednávku stačí kliknout zde "Devítka v poho".

At' se vám daří - rozloučení

Na závěr PRŮVODCE a na začátku hledání odpovědi „kam po devítce“ bych vám ještě ráda řekla, že je to sice období v mnoha ohledech náročné, ale může být i velmi hezké a přínosné. Pro vás, pro vašeho deváťáka a nejspíš i pro váš společný vztah. Nabízí spoustu příležitostí ke vzájemné komunikaci, poznávání svých i jeho představ, názorů i limitů.

Zkuste tedy toto období brát s trochou nadhledu a lehkosti, aniž byste zároveň podceňovali jeho důležitost. Pokud budete o věcech přemýšlet včas, máte velkou šanci zvládnout vše v klidu, v pohodě a s úspěchem. A možná vás trochu uklidní i to, když si uvědomíte, že výběr a rozhodnutí kam po devítce je sice velmi důležité, ale není nezměnitelné ani definitivní. Že i v případě ne úplně šťastného výběru se dá škola či obor v průběhu studia změnit. Případně že další prostor pro změnu profesního směřování je i po ukončení střední školy ...

Samozřejmě vám ale upřímně přeji, abyste tyto změny dělat nemuseli (nebo jen v co nejmenší míře) a konečný výběr oboru a střední školy byl pro vašeho deváťáka tím správným. Budu vám všem držet palce, aby to vyšlo!

S přáním „at' se vám daří“

Pavla Lopatková

